

141

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS

DE

26

MENSTRUO FLUXU
SVFFFLAMINATO,

QVAM,

PRÆSIDE DEO OPT. MAX.

1105.9. 16
260

Ex Authoritate Magnifici Rectoris,

D. ANTONII HULSII, S. Theol. D.

Ejusdemque facultatis ut & Linguæ S. in Academia
Lugd.-Batavâ Professoris, & Collegii Theol. PP.
DD. Hollandiæ & Westfrisiæ Ord. Regentis.

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academicorum Consensu, & Alma
Facultatis Medicæ decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus & Prive-
legiis ritè ac legitimè consequendis,

Publica disquisitione tradet

DIRICUS DREYER, BREM.

Ad diem 23 Martii, loco horâque solis.

LUGDVNI BATAVORVM,

Apud ABRAHAMUM ELZEVIER,
Academiz Typograph. MDCLXXXIV.

CONVENTUS IN CONVENTU
SOCIETATIS ILLUSTRISSIMA REGIMENTA
IN PRAESES DICTAM VENIT.

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

D E

FLUXU MENSTRUORUM
SUFFLAMINATO.

THESIS I.

Sanguis vitæ nostræ thesaurus, ut sua ritè faciat officia, motu convenienti gaudeat, oportet, quo verò imminuto, vef acto variis in corpore nostro oriri morbos, quotidiana evincit experientia, inter quos *menstruum fluxum abolitum* recenseri nemo negabit. Hunc quoque, hoc leminate inaugrali, pertrahidum, quod Deus benevertat, in animum induxi.

A 2

II. An-

I. I.

Antequam verò ipsius sufflaminationem describam, fluxus naturalis definiendus erit, quo percepto, faciliter abolitione ejus percipietur. Est autem Menstruum fluxus nihil aliud, quam sanguis femineus singulis mensibus seu certis temporibus, per genitalia fluens. Viris neutiquam communis, sed feminis proprius & salubris; at tamen nec infantes, nec lactantes, nec gravidæ, nec effectoræ seu vetulæ, sed non gravidæ & non lactantes tempore pubertatis, ab anno circiter 14. ad 50. usque hisce in regionibus istis gloriantur menstruis. Puellæ verò naturâ calidores, calidioribusquæ in regionibus vitam degentes, ab anno plus minus 12. ad 60. istis dotatae sunt floribus, singulique hi periodici fluxus in naturali statu ultra septimum diem non ascendunt. Sed quæri posset, quare vocentur flores, menstrua, tempora, molesta septimana &c. hæc scire, qui desiderat, lexicographos & Etymologos petat, quibus hæc relinquimus.

I. I. I.

Sanguis menstruus per genitalia secundum naturæ præscriptum fluens, puellam conceptioni aptam, eoque deficiente non tantum ineptam, sed quam plurimis morbis coripi posse significat.

I. V.

Menstruum fluxus sufflaminatus, est sanguinis feminei singulis mensibus, seu certis temporibus per genitalia solito more fluenti defectu.

V. In

In hoc morbo, *Vterus*, *Sanguis* & *ventriculus* afficiuntur, quarum historiam communicabit sequens thesis.

V I.

Proxima & vera hujus morbi causa ex frigore, id est calore minori, seu minori sanguinis motu petenda, unde etiam omnes reliquæ derivandæ sunt causæ. Quas s. altius petere cupimus, partes affectæ pectratænæ erunt, inter quas *Vterum* referri diximus, cuius obstructio præcipua appellatur causa. Ut & *sanguis* motu suo labefactato, fermentum uterinum sufficienter in actum deduci nequiens, undé humores in extremitatibus vasorum uterinorum ad motum suscipiendum inepti hærent, qui tenaces viscidi & terrestres vocantur, indeque fermentum uterinum phasibus lunæ non obsecundans obstructio introducitur. Hic *ventriculus* quoque accusatur cuius fermentum depravatum, iners & minus activum, nullum alium quam crudum, viscidum, tenacem, minorique motu prædictum producit chylum, unde sanguinis tarditas, fermenti uterini imbecillitas, & pororum uterinorum angustatio vel obstructio succedens, quæ menstruarum denegati transitus causa sunt. Ad remotiora respicere si vellemus, sex res non naturalas largas darent manus, quomodo autem hæ agant & varia in hoc morbo producant effecta. ne theses hæ in libri formam ex crescant explicare supersedebo.

V I L

Variz hujus morbi differentiæ, ex copiosa causarum & symptomatum varietate vel ex sanguinis defectu, vel vasorum angustiis, vel uteri clausura, deduci possunt.

V I. I I.

Ad hujus morbi historiam pertractandam faciunt signa, quorum præcipuum erit querela ægræ; ubi vero ob pudorem morbus occultatur, sequentia hunc detegere poterunt; sanguis nempe certis periodis per insolita se exonerans loca, ut sunt oculi, aures, nares, extremitates digitorum, os, vesica; sequentia quamvis non certa attamen vero similia & probabilia, qualia sunt nausea, vomitus, tardialgi, pica, pallor faciei, febris, diarrhæa, fluxus albus, suffocatio uterina, præsentia laetis, vid. Hipp. Sect. 5. §. 39., arthritis, dolor, capitis, pecten, ilei, lumborum, omnium membrorum spontanea lassitudo, totius corporis gravitas, flatus, tormina, crebræ vicissitudines caloris atque frigoris, respiratio difficultis, urina quoque suum hic tribuit, sed nil nisi reliquis coindicantibus; Porro hic faciunt psora, lepra, elephantiasis, melancholia, vertigo, sterilitas, uteri infestationes, hec non inflationes, antecedens partus difficultis cum lochiis copiosis. In consideratione vero horum signorum semper attendendum an ægra gaudeat fama præclaræ, an vero sit famæ non nimium bona, an sit virorū huius nec ne, an ingravidationis suspicio etiam adsit, non minus enim religiosum est expellere foetum quam enecare hominem; unde non temere absq[ue] diligent inquisitione habenda fidet. Etiam signa imprægnationis & suppressionis mensium valde conveniant. Communicat quidem Hipp. sive signa Sect. 5. §. 41. 51. 52. Annotavit quoque Pinæus cap. 7. pag. m. 71. copiosas quæsquitas in cognitione virginitatis, sed nescio an vel gravis his fidem concedere possit.

I: X.

Morbus quamvis saepe curatu difficultis, attamen non admodum periculosus nec ratione partis affectus, nec suæ celeritatis, chromicus enim esse solet, lente agens, cui symptomata tarde supervenient.

In hoc morbo obstrutio vasorum uterinorum tollenda, sanguis attenuandus ejusque conveniens agitatio concilianda; hanc existare, illam qui tollere cupit, inquirat solitam quo fluere solebat periodum, tum quoque attendat ad tempus vernum, quo omnium fere animalium sanguis ad æstrum exitatur veneratum; Cui porro animus est ut omnia ex voto respondeant, in principio non cum summo impetu ad ipsam obstructionem tollendam cum extremis ruit remediis, sed cautè prius ventriculi fermento ejusque chylificationi subveniat, ut inde chylus & sanguis generetur bonus, humoresque magis fluxiles & medicamentis obsequentes evadant, quibus in statum naturalem restitutis, convenientibus medicamentis facilius obstrutio tolleretur, si autem à copia sanguinis ejus attenuatio paulo tardius procedat, tunc venesectione locum habere posset, in aliis contra.

X I.

Ventriculi fermentum labefactatum corrigere, qui desiderat, ejus requisita sciat, necessè est. Ad quod negotium ritè peragendum, requiruntur sequentia, bona masticatio, saliva, fermentum ex vase gastricus veniens, ut & ventriculi, à prioribus cibis derelictum, diversitas ciborum, nec non materia mundi subtilissima. Quibus se male habentibus, tardius statim chylificatione ut & ejus depravatio procedat necesse est; præcipua vero, quæ præcedentia subministrant, sunt sal & acidum, quibus concurrentibus, in statu naturali, grata exoritur titillatio, secus sensatio tristis & molesta, quod signum est sal & acidum in æquilibrio amplius non esse. Quo in casu de corrigentibus cogitandum, & secundum affectionem diversam salium, diversa adhibenda sunt remedia. Acida optimè correxeris per illa, quæ oleo & sale volatili gaudent copioso, quæ ejus actionem in-

fringere & inertiam resuscitare valent. *Mariatiti sales* per scidos sales, præcipue spirituosos invertuntur & attenuantur. *Alcalici verò sales volatiles*, si una cum oleo peccent, acidorum salium acrimoniam nimium obtundendo, obvianibunt sales potentiores acidi, quæ visciditatem & pinguedinem olei incidere potenter valent; In primo casu convenient, aromata quævis, sales volatiles simplices vel oleis aromaticis maritati. In secundo casu cum fructu præscriperis sp. salis communis volatilem, sp. nitri, vitrioli dulc; In ultimo verò, sp. ipsum salis communis, vitrioli, nitri, succ. limoniorum, agrestæ & similia.

X I L

Ventriculi fermento restituto, porrò medico cura incumbit, ut talia excogitet medicamenta, quæ, tutò & jucundè talem in sanguine producant motum, unde sanguis blandè effervescat, quo *pori uterini* antea fermento ipsius minus obsecundantes, obseqniores fiant, liberumquè sanguini prius dengatum concedant transitum, qui nobis venit sub nomine menstruorum.

X I I L

Medicamenta talia sunt, quæ transmittunt materiam ætheream fermento Uterino convenientem, quæque sale gaudent acuto, incidente & attenuante, qualia sunt quæ multo scatent sale volatili & oleo subtili, quæ ordinario vocantur antibystatica & menses moventia.

X I V.

Hæc igitur ut ordine proponam, inter radices assumo rad.
5. apc-

experiens tam majoras quam minores, Angel, Ari, An-
Aristolog., Asar, Bryon, Cyper, Centaur, Dictamn, Enul,
Gentian, Gladiol, Imperator, Levist, Pœon, Pimpin, Sésel,
Scord, Cort & lig Guai, Sassafr, Herb. s. capillares, Artemis,
Abrot, Aristolog, Dictamn, Levist, Majoran, Meliss, Me-
lisoph, Menth species, Nasturt, Origān, Polium, Montan,
Puleg, Prass, Sabin, Sclarea, Scord, Salv, Trifol odorat.
Sem 4. Calida majora & minora, Basilic, Nigell, Pœon, Le-
vist, Nasturt. Flor, Abrot, Calend, Centaur, Anth, Matric,
Majoran, Salv, Spic, Leucoj, Juli Jugland. Guani Aſſortid,
Bdell, Galban, Myrrh, Opopan, Sagipen, Styr Calamit, Ther
Resin agar, Jalapp, Aloë, Aromata omnia. Penn, Ungul,
Urin, ſtercor, Olla ac cornua animalium, castor, mosch, cra-
niihumani, & ex his præparatos ſales volatiles alcalicos. Ma-
rina Succin, Ambr Grys, Corall, oſſa ſepia, Conchil, lap 5
prætios, Sal. Armon, Borax, Bezoard miner, Antimonium
diaph, Tartar emet. Ex his & ſimilibus pro Scopo medici
varia præparari poſſunt medicamenta. Ut ſunt pulveres, mix-
turæ, ſucci, olea, trochiſci, decocta, clyſteres, pelli, pur-
gantia, vomitoria, ſudorifera, linimenta, unguenta, ſpiritus,
tincturæ &c.

X V.

Ad hæc multum contribuit, si pro prudentis & experti me-
dici judicio ſuo tempore & ordine adhibeantur medicamina.
Primo enim per aliquot dies corridentia adhibeantur, ut fluida
omnia in corpore reddantur, quod felicius poſtas expurgari poſ-
ſunt, Tali enim in caſu purgantia felicius opus ſuum destina-
tum exequuntur, quod ſi morbus his non cedat ad potentiora
confugiat medicus, ad ſales ſc. vel fixos alcalicos nitri, tartari,
aliorumve vegetabilium, vel ad acutos volatiles chymica ma-
nu præparatos, ut ſunt ſal volatile urinæ, cornucervi; eboris,
ad tincturas ex mineralibus & metallis eductas, antimonii, mar-
tis,

ATIARHATICCA
vis, veneris, quippe duro nodo duris cutulis est adspic-
tus.

XVI.

Nec diæta hoc in morbo parvi pendenda; quæ ex observa-
tione sex rerum non naturalium petenda, atque secundum me-
dici præscriptum instituenda, assueta vero insuetis preferenda.
Plura de his & forte meliora ingeniosioribus relinquo. Deo
Trinno, Präfidi summo & omnium prudentissimo directori, pro beni-
gno suo auxilio submississimas agens gratias.

A.D.

ADDITAMENTA.

E.

In speculo à fœmina tempore menstruationis inspecto maculas oriri chymericum est, ut ē venenata ejus natura.

I L

Mammilla virginum lacte turgentes, non semper prabent signum corruptæ virginitatis.

III V.

I F

Nulla sanguinis gutta moveretur à se.

I V. I T

Melancholia, quatenus est affectus mentis, eacenus non subjaceat imperio medicis.

R. Gass

ATENTIA MEDICA.

Causa inflammationis est angustatio pororum.

V L

De ministrando iuxta conditionem et rationem.

Humidum non peccat quantitate.

V I L

I I

Medicamenta ulcerum et vulnerum ma-

lignorum sapientia mutanda.

V I I I

Medicamenta oculorum non facile mutan-

da.

F I N I S.

Medicamenta non perirent interposito medicina.

W C

